

రాష్ట్రేతరాంధ్రులు - సంస్కృతి వికాసం

—శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

ఇరవై ఆయిదేళ్ళుగా రాష్ట్రేతరాంధ్రుణ్ణి. ఇందు వల్ల రచయితగా నే నెదుర్కొనవలసిన చిక్కులు నాకు తెలుసు. తన సహజ సాంఘిక వాతావరణం నుంచి దూరమైపోయిన రచయిత రచనలు కొనసాగించాలంటే రెండో వద్దతులలో ఏదో ఒకటి ఆను సరించవచ్చు. తాను పూర్వం ఎరిగిన సామాజిక పరిస్థితులను గురించే విను గెత్తినదాకా రాయవచ్చు; లేదా, తన కొత్త వాతావరణం అర్థంచేసుకుని, అందులోని జీవితాన్ని చిత్రించవచ్చు.

ములో సనిమాకధల్లాగే మామూలుకదలుకూడా గొర్రె దాటుతనం ఆలవరచుకొనటంచేత హైదరాబాదులో జరిగిన ప్రణయకథలాటిదే కాకినాడలోనూ, విజయ నగరంలోనూ జరుగుతుంది-స్థలాల పేర్లు మారు తాయి, అంటే,

ఆంధ్రులకు నగరజీవితం దాదాపు లేదనే చెప్పాలి. టౌండాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, మద్రాసుల లాంటి నగరాలలో రాష్ట్రేతరాంధ్రులు నివసించటమే గాక, సాంస్కృతిక కృషికూడా కొనసాగిస్తున్నారు.

శ్రీకొడవటిగంటి కుటుంబరావు నవయుగ నవలాసాహిత్యానికి వైతాళిపడు. ఆధునిక కథానికా రచయితలకు ఆయన రచనలు ఒరవడి, ఆయన వ్రాసిన ప్రతి రచన లోను, అలోచనలను రేకెత్తించే పటిమ ప్రస్ఫుటమౌతుంటుంది. అడిగినవెంటనే ప్రవాసాంధ్రులపై మక్కువతో (ఆయనకూడ ప్రవాసాంధ్రుడేకదూ మరి:) వ్యాసం వ్రాసేయిచ్చినందుకు కృతజ్ఞులం:

(ఈ సమస్య వాస్తవిక రచనలు చేసేవారికే ఏర్పడుతుంది; జీవితాన్ని గురించి ఏ బెంగాలీ నవలలో ఇంగ్లీషునవలలో చదివి తెలుసుకుని, ఆ పరిజ్ఞానంతో తెలుగు సాహిత్యం సృష్టించేవారు, ద్రువమండలంలో గాని, సహారా ఎడారిలోగాని ఒంటరిగా కూర్చొని కూడా సాహిత్యం సృష్టించగలరు. వారి దెబ్బకు తిరుగులేదు.)

ఆంధ్రలో జీవించే రచయితలు నిజమైన ఆంధ్రజీవితాన్ని చిత్రించటానికి కొంత ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అయితే మన సాహిత్యంలో ఇంకా పరిస్థితుల ప్రాముఖ్యం పెరగలేదు. పాత్రల ప్రాముఖ్యమే ఉంటున్నది. అదీగాక, ఇతివృత్తాల విషయ

వీరు జీవించే జీవితమూ, వాతావరణమూ, పరిసరపరిస్థితులూ ఆంధ్రలో వాటికి భిన్నంగా ఉంటాయి. కాని ఇవి ప్రతిబింబించే సాహిత్యం అంతగా వెలువడటం లేదు. ఇది ఏమంత దాగలేదు.

“ఇంటిగ్రేషన్” అనేమాట తెగవారున్నాం. తెగవింటున్నాంకాని అది సాధించటానికి కొన్ని పాత భావాలు అడ్డుతగులుతున్నట్టు నాఅనుమానం. ఆ పాత భావాలలో ఏ ఒక్కదానితోనూ నేను క్లిషితంకాను. కాని నాకు తెలిసిన జాబితా ఇస్తాను.

స్థూలంగా ఇవి రెండే: ఒకటి, సాహిత్యం సార్వజనీనంగా ఉండాలి; రెండు, సార్వకాలికంగా ఉండాలి. వస్తుతః ఇవి అంత ప్రమాదమైన భావాలు

కావు. ఎందుచేతనంటే ఒక తెలుగువాడు రాసినది మరో తెలుగువాడికి బొత్తిగా అయోమయంగా ఉంటే అది ఏమంత మంచి సాహిత్యంకాదు. కొద్దిమంది భక్తులు దాన్ని తెగ పొగడినప్పటికీ, అదేవిధంగా, నిన్నరాసినది ఇవాళ ఎవడికీ పనికిరాకపోతే అదీ అంత మంచిసాహిత్యంకాదు—నిన్నదానికి ఉత్తమ సాహిత్య బహూకృతి లభించినప్పటికీనీ.

అయితే సాహిత్యం సార్వజనీనంగా ఉండాలనే మిషన్ ప్రాంతీయభాషా, నడికారాలను అణగ దొక్కటానికి ప్రయత్నం జరిగింది. ఇంకా జరుగుతున్నది. ప్రాంతీయభాషలలో మంచి పదజాలమూ, నుడికారమూ ఉన్నాయి. ఇదంతా వర్తమాన సాహిత్యంలోకి ప్రవేశించినట్లయితే తెలుగుభాష ఏపాశ్చాత్య భాషకూ తీసిపోనంతగా సంపన్నమవుతుంది.

సాహిత్యం సార్వకాలికంగా ఉండాలనే వాదముతో అందరికీ తెలిసిన ఇతివృత్తాలనే అంటిపెట్టుకోవటం ఇంకోతప్పు. ఇందువల్ల కాలక్రమాన ఎవరికీ అక్కర్లేని సాహిత్యమాత్రమే తయారవుతుంది. “అమ్మాయి” “భావను” పెళ్లాదాలనుకుంటే వచ్చే అవాంతరాలను గురించిన కథలు ఎవరు మాత్రం ఎన్నని చదవగలరు?

పూర్వకాలపు కథలలో రాజకుమారుడూ, మంత్రికుమారుడూ దేశసంచారానికి బయలుదేరి తమ రాజ్యపు పొలిమేర దాటగానే మరో లోకంలో ప్రవేశించినట్లు అయిపోయేది, పన్నెండామడనిడివిగల కొమ్మలతోకూడిన మర్రిచెట్టు, మాట్లాడేమ్మగలూ, విద్యాధరాశ్రీలూ, రాక్షసుల కోటలూ—ఏవేవో కనిపించేవి. ఆ కాలపు మనుషులు ఎంత సంకుచితమైన జీవితం జీవించారో మనం ఊహించవచ్చు. ఈ రోజుల్లో మనం ఇలాంటి వింతలు చూడకుండా ప్రపంచమంతా తిరిగిరావచ్చు. ఈ ప్రపంచంలో మనకు తెలియనివి కనిపించవనికాదు, కాని అవి మన ప్రపంచానికి సంబంధించినవే, మన జీవితంతో సంబంధించినవేకాదానూ. ఇవాళ, ఇంగ్లాండు,

అమెరికా, రష్యా, చీనా, జర్మనీ మొదలైన దేశాలలోనూ, ఆఫ్రికా, మధ్య ప్రాచ్యం, దక్షిణ ఆమెరికా, ఆగ్నేయాసియా మొదలైన భూఖండాల్లోనూ జరిగే సంఘటనలపై మన అర్ధిక, ఆరోగ్య, పారిశ్రామిక జీవితం ఆధారపడి ఉన్నది.

ఈ విధంగా ప్రతి ప్రత్యేకజాతి జీవితమూ ప్రపంచమంతటా విస్తరించుకుపోతున్న ఈకాలంలో ఆయాజాతుల సాహిత్యాలు ఒకమండలం పొలిమేరలలో ఇరికిఉండి, మిధ్యయుగాలనాటి పద జాలంతో బంధించబడి, ఇలాటి జైలు జీవితంలోకూడా ఇతర జాతుల, భాషల, సంస్కృతుల ప్రభావాన్ని సోక నివ్వకుండా మడిగట్టుకుని కూర్చోవటంకంటే హాస్యాస్పదమైన సంగతి మరొకటి ఉండదు.

సాహిత్యంలో ఇలాంటి పరిణితి రెండు విధాలుగా జరుగుతున్నది. ఇంగ్లీషుసాహిత్యాన్ని తీసుకున్నట్లయితే, ఇంగ్లీషు మాతృభాషగాగల ఇంగ్లాండు, అమెరికా, ఆఫ్రికా, ఆస్ట్రేలియాలలాటి దేశాలలో వారు తాముండే ప్రాంతాలగల జీవితాన్ని సాహిత్యంలో ప్రతిబింబింపజేయటమేగాక, దాదాపు ప్రతిదేశంలోనూ ఇంగ్లీషు భాషాపరిజ్ఞానంగల రచయితలుంటూ తమ జీవితాన్ని ఇంగ్లీషు సాహిత్యం రూపంలో పునస్సృష్టి చేస్తున్నారు. ఈనాడు ఇంగ్లీషులో “కామన్ వెల్తు లిటరేచర్” అనే పేరుతో వ్యవహరించబడుతున్నది ఇలాటి సాహిత్యమే. వి. ఎస్. నేపాల్ చెప్పినట్లు “కామన్ వెల్తు” సాహిత్యమంటూ ఒకటి సృష్టించటానికి ఏ రచయితా ప్రత్యేక కృషి చెయ్యటంలేదు. కామన్ వెల్తు దేశాలలో ఉండే రచయితలు ఇంగ్లీషులో కథలూ, నవలలూ, ఇతర సాహిత్యమూ సృష్టిస్తున్నారు. వస్తురీత్యా అది ఆయా దేశాలకు సంబంధించిన సాహిత్యమే. భాషారీత్యా ఇంగ్లీషు సాహిత్యంలో అంతర్భాగంగా ఉంటున్నది.

అదేవిధంగా నా మిత్రులు “ఆరిగ్నూడి” అచ్చమైన తెలుగువాడు. ఆయన పుస్తకాలన్నీ

హిందీలో రాసినవే. ఇతివృత్తాలు దక్షిణదేశానికి. తెలుగునాటికే చెందినవి, అయినా ఆ రచనలు హిందీ సాహిత్యంలో అంతర్భాగం. ఇలాగే మనదేశపు అన్ని ప్రాంతాలకూ చెందిన సాహిత్యం హిందీలో రావచ్చు.

రెండోవర్గతి అనువాదాలు. ఈనాడు ఏ భాషలోనైనా సృజితీ మంచిసాహిత్యం ఉన్నదని చెప్పకొవాలిస్తే, ప్రపంచంలోని ఉత్తమ సాహిత్యంలో సర్వోత్తమమైన గ్రంథాలయినా ఆ భాషలోకి అనువాదం కావాలి. ఈ విషయంలో తెలుగుభాష చాలా వెనకపడి ఉన్నదని చెప్పాలి. ఇతరదేశాల గ్రంథాల మాట అటుంచి, మనదేశంలోని ఇతర భాషలకు సంబంధించిన ఉత్తమ రచనలైనా చెప్పకొదగినంతగా తెలుగులోకి అనువాదం కాలేదు. మనవాళ్ళు

బింకిం,టాగోర్, శరత్ రచనలపైన మాత్రమే చాలా ఆసక్తి చూపాడు. బెంగాలీసాహిత్యం తప్పించి ఇతర సాహిత్యాలపట్ల మనవాళ్ళు అంతగా శ్రద్ధ వహించలేదు.

ఈ లోటు తీర్చటానికి రాష్ట్రీత రాంధ్రులు కొంత కృషి చేయవచ్చు. వారి సాంస్కృతిక కృషి తెలుగు సంస్కృతిని ఇతర ప్రాంతాలవారికి ప్రదర్శించటంతో సరిపెచ్చుకోక, తాముండే ప్రాంతాలగల సంస్కృతిని తెలుగు వారికి అందజేసే ధోరణిలో సాగాలి. నా ఉద్దేశంలో రాష్ట్రీతరాంధ్రులు చెయ్యగల గొప్ప సేవ ఇదే—ఇతర రాష్ట్రాలలో ఒక బుల్లి ఆంధ్రరాష్ట్రం నిర్మించుకుని, తమచుట్టూ దడి కట్టుకుని కూర్చోవటంకాదు.

జై కి సా

“ధర్మికుని దానాలు, పండితుని భాష్యాలు
జ్యోతిషుని జోస్యాలు, తార్కికుని తర్కాలు
వర్తకుని వ్యాజ్యాలు, వక్త్రీశ్వరవాదాలు
సైనికుని శౌర్యాలు, యాంత్రికుని యంత్రాలు
యోధుల యుద్ధాలు, రాజులరాజ్యాలు
కర్షకా నీకణ్ణు కదలినన్నాళ్ళె”

—(0)—

Source: A.P. Press Academy Website

Disclaimer: This topic/article/write-up has been posted here to increase the availability of some rare, forgotten and precious material for appreciation by a wider audience and with no intention what so ever of copy right violation.

Request for removal of any copyrighted material, by the owner, will be promptly complied with.

Maganti Vamsi Mohan
<http://www.maganti.org/>